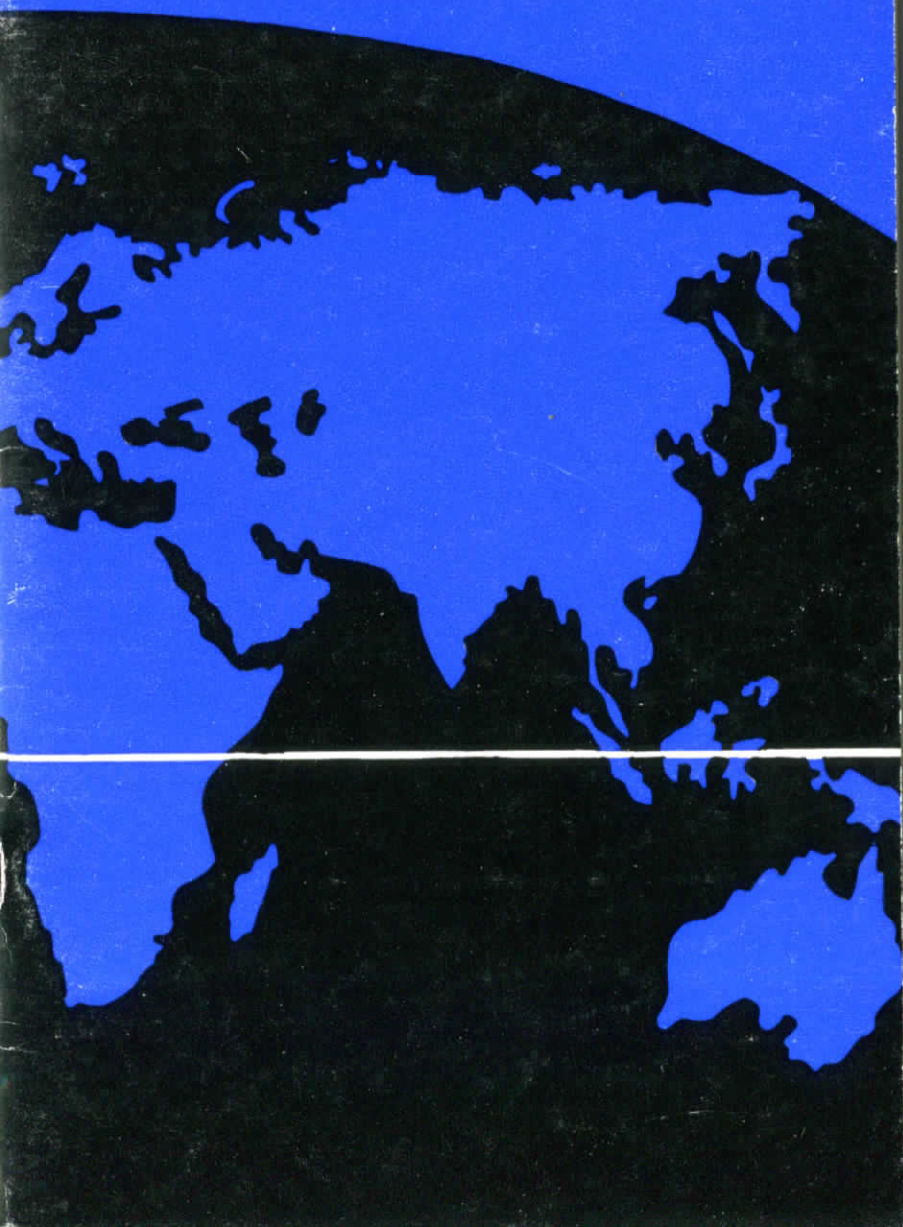

FINLAND I VÄRLDEN

OM DETTA PROGRAM:

Debatten kring Finlands utrikespolitik, kring internationalism och världsproblem går vidare. Svensk Ungdoms program »FINLAND I VÄRLDEN»

är ett bidrag till denna debatt. Programmets målsättning därutöver är dubbel. För det första vill det tillhandahålla fakta och information om de problem som tas upp i de olika kapitlen. För det andra redovisar programmet för SU:s åsikter i internationella och utrikespolitiska frågor. Programmet har utarbetats av SU:s permanenta internationella utskott, vilket under arbetets gång hörde en rad experter. Arbetet skedde huvudsakligen under våren 1967, då utskottet bestod av Thomas Rehula (ordf.), Christian Kurtén, Holger Rotkirch, Pär Stenbäck och Helena Tötterman. Arbetsuppgifterna fördelades inom utskottet, vars medlemmar koncentrerade sig på sina respektive områden.

Utskottets programförslag förelades Svensk Ungdoms förbundskongress i Närpes i juni 1967. Förslaget bereddes av ett kongressutskott och under själva kongressbehandlingen gjordes en rad smärre ändringar. Exempelvis kring Vietnamkapitlet utspann sig en livlig debatt.

Kapitlen om Norden, FN, nedrustningen och u-landsfrågor är programmets längsta. På dessa punkter vill programmet ingående utreda frågeställningarna och motivera SU:s linje. Men trots att programmet är långt, skulle många punkter kräva ytterligare motivering och argumentering.

Inom organisationen kan detta program användas av utrikespolitiska arbetsgrupper. Uppgifter om litteratur mm. fås av internationella utskottet via centralkansliet.

Tilläggs- och ändringsförslag till detta program kan i vanlig ordning göras genom motioner till SU:s förbundskongress.

Pär Stenbäck
SU:s förbundsordförande

Svensk Ungdoms

internationella program godkänt
av förbundskongressen i Närpes
1967.

Vår värld

Världen av idag är en enhet på ett helt annat sätt än någonsin tidigare under historisk tid. Denna enhet är riskfylld och hoppingivande; den bygger på tekniska omständigheter med både negativa och positiva konsekvenser. Den tekniska utvecklingen har lett mänskligheten till en punkt där möjligheten till självförintelse är en realitet. Samtidigt har denna tekniska utveckling, som binder samman jordens folk och nationer i en ödesgemenskap, inte åtföljts av en ideologisk gemenskap, som skulle kunna eliminera friktionsmomenten.

Men de förbättrade kommunikationsmöjligheterna har också ökat meningsutbytet stater och individer emellan. Detta har i sin tur lett till en ökad känsla av samhörighet. I dag är världsgemenskapen ingen utopi, det är en realitet för många.

Många och svåra problem hindrar emellertid en fortsatt utveckling och ett fördjupande av gemenskapen. Av världens befolkning lever 2/3 under existensminimum, de svälter. Bara en minoritet i utvecklingsländerna kan läsa och skriva, världen har 700 miljoner analfabeter. Inrotade fördomar bromsar utvecklingen. Sjukdomar följer i svältens och okunskapens spår. Samhällsskicket är på en del håll fortfarande grundat på våld och förtryck. Ofriheten skapar ett latent hot mot freden. Längtan efter frihet och oberoende har gett upphov till starka självständighetsrörelser. Den växande klyftan mellan industriländer och utvecklingsländer hotar att skapa en front mellan norr och söder. Alla dessa problem kan var för sig eller tillsammans orsaka kristillstånd eller öppna revolter. I samhörighetens och solidaritetens namn men också med tanke på freden och säkerheten i hela världen bör vi

med gemensamma krafter lösa problemen och öka förutsättningarna för en fortsatt fredlig utveckling. Utvecklingsländerna brinner av iver att göra det, men saknar resurser: kapital, fackkunskap och läskunnighet. Vi har ett ansvar för att de skall få dessa resurser.

Svensk Ungdom är emot våld, förtryck och ofrihet i alla former och var det än förekommer. Vi är som individer och SU som organisation redo att axla vår del av det gemensamma ansvaret för världens fortsatta fredliga utveckling. Finland bör som stat stå för sin andel av de kostnader och uppfylla de förpliktelser detta medför. Utvecklingen bör ske med användande av fredliga medel och följa de demokratiska principerna.

Finland i världen

Den finländska utrikespolitikens mål är att trygga vår självständighet och vår demokratiska styrelseform på parlamentarisk grund. Trots att detta bör vara utgångspunkten för varje diskussion om utrikespolitikens mål och medel, får det inte undanskymma det faktum att vårt lands utrikespolitik bör ha andra dimensioner än blott den säkerhetspolitiska. Vår världsbild måste idag omfatta hela mänskligheten, d.v.s. vara global och i förverkligandet av en framsynt utrikespolitik bör vi komma ihåg att varje land och varje grupp av länder är beroende inte enbart av sina grannländer utan av hela världsutvecklingen. Detta är ett resultat av den tekniska utvecklingen på alla områden, främst kommunikationerna och militärtekniken. Det allt intensivare samarbetet mellan individer och stater på alla nivåer har ökat samhörighetskänslan i världen och skapat en internationell solidaritet, till vilken också Finland bör ge sitt bidrag.

Också Finland bör därför i sin utrikespolitik beakta de stora problem mänskligheten har att kämpa med: hotet om utplåning av vår civilisation och hela mänskligheten genom ett kärnvapenkrig och den hotfullt växande klyftan mellan de rika industriländerna och de fattiga utvecklingsländerna.

Finlands utrikespolitik bör alltså bestå av två huvudkomponenter: Bevakningen av våra nationella säkerhetspolitiska intressen samt ett hela världen omfattande moraliskt ansvar för mänsklighetens framtid. I dagens utrikespolitiska debatt vill SU företräda en linje, som stärker och vidareutvecklar vår neutralitetspolitik och vår säkerhetspolitiska orientering och som samtidigt syftar till att väcka den finländska opinionen till medvetande om de tillsvidare till stor del outnyttjade resurser Finland kan kasta in i det internationella samarbetet, i arbetet för en fredlig utveckling mot välstånd för hela mänskligheten. I en värld som snabbt lämnar efterkrigstidens fastlåsta blockpositioner kan stater med Finlands ställning föra en aktiv politik för att minska spänningarna och överbygga motsättningarna mellan öst och väst. Likaså har Finland i egenskap av en rik och utvecklad industristat utan något kolonialt förflutet en uppgift att fylla när det gäller att utjämna de ekonomiska orättvisorna mellan nord och syd, mellan rika och fattiga länder.

Finlands neutralitetspolitik innebär en opartisk linje när det gäller konflikter mellan stormakter, men den innebär inte passivitet då grundläggande värden står på spel. När det gäller frågor om krig eller fred eller när de mänskliga rättigheterna hotas av allvarliga kränkningar, bör Finland göra en aktiv insats med de medel som står till förfogande för vår utrikespolitik.

Finlands trygghet

Finlands säkerhetspolitik bygger på den linje vi slog in på efter andra världskriget och som utformades av president Paasikivi och som utbyggts av president Kekkonen. Paasikivi—Kekkonenlinjen baserar sig dels på de historiska erfarenheter vårt folk vunnit under den tsarryska perioden och under självständighetstiden, dels på en klarnad insikt om vårt lands geopolitiska läge. SU anser att den efterkrigstida utrikespolitiken angett det mest förnuftiga och realistiska sättet att lösa våra säkerhetspolitiska problem. Den finländska utrikespolitiken har också haft betydelse i en vidare mening, då den gett ett bidrag till den allmänna avspänningen i Europa genom att utjämna ett gammalt spänningsmoment mellan två grannstater.

Neutraliteten och pakten

Av central betydelse i vår säkerhetspolitik är fördraget om vänskap, samarbete och bistånd som ingicks 1948 med Sovjetunionen. Detta fördrag utgör basen för våra relationer till denna stormakt. Fördragets viktigaste punkt utgörs av att Finland förbinder sig att se till att landet under inga omständigheter blir ett uppmarschområde för ett anfall mot Sovjetunionen av Tyskland eller med Tyskland förbunden stat. Sovjetunionen å sin sida ger sitt erkännande åt Finlands strävanden att hålla sig på sidan om stormaktskonflikter, d.v.s. åt Finlands neutralitetspolitik. Pakten har med orätt kritiserats för att inkräkta på Finlands neutralitet, men paktmekanismen träder i funktion först efter konsultationer mellan fördragsparterna. I dessa förhandlingar skall omfånget och karaktären av ett eventuellt militärt bistånd fastställas. Det existe-

rar alltså ingen automatisk biståndsmekanism och reell betydelse kan pakten få först i en situation, då ett anfall mot Finlands territorium redan skett, eller då ett hot om anfall ömsesidigt konstaterats, d.v.s. då vår neutralitetspolitik i praktiken misslyckats. Finland är enbart skyldig att försvara sitt eget territorium, vilket Finland som självständig stat skulle göra också utan denna pakt. Om Sovjetunionen angrips, men inte genom Finlands territorium, träder pakten inte i funktion.

Vänskaps- och biståndspakten, som förnyades 1955, reglerar alltså de säkerhetspolitiska relationerna mellan Finland och Sovjetunionen, genom att erkänna att stormakten Sovjet har ett legitimt strategiskt intresse av att skydda sin nordvästra gräns och Leningradområdet.

Utrikespolitisk rörelsefrihet

Vår efterkrigstida orientering får ökad tyngd av det faktum att Finlands folk insett att normala och förtroendefulla relationer till Sovjet är en förutsättning för en framgångsrik finländsk utrikespolitik. Utvecklingen efter 1948 visar att Sovjetunionen bygger sin Finlandspolitik på principen om fredlig samexistens. En bas för en positiv värdering av våra relationer till Sovjet utgörs av det faktum att Sovjets intressen i vårt väderstreck är stabila och att båda parter i samarbetet accepterat att Finland och Sovjetunionen har olika samhällssystem.

De förbättrade relationerna till Sovjetunionen har också gett Finland ökad rörelsefrihet med nya vinningar för hela vår utrikespolitik som följd. Finlands inträde i Förenta Nationerna och Nordiska Rådet 1955, återlämnandet av Porkala-basen 1956, vår associering med Efta genom Finnefta-avtalet 1961 och Helsingforsavtalet 1962 bör betraktas som milstolpar i vår utrikespolitik.

Mot en ny säkerhetspolitik

Finlands trygghet är primärt beroende av situationen i områden i närheten av Finlands gränser. SU stöder därför förslagen om att Norden skulle deklarerar sig som en kärnvapenfri zon. Förslaget syftar till att hindra kärnvapenspridningen och att hålla de nordiska länderna utanför ett eventuellt kärnvapenkrig. De nordiska staterna skulle därigenom förbinda sig att acceptera den nuvarande situationen. Också andra säkerhetspolitiska arrangemang i nordvästra Europa bör få Finlands stöd, i den mån de beaktar alla de inblandade parternas säkerhetspolitiska intressen.

SU anser att den utrikespolitiska forskningen i vårt land försummats. Detta gäller speciellt freds- och konfliktforskning. SU hälsar med tillfredsställelse den begynnande freds forskningsaktiviteten i vårt land. Kunskap om de mekanismer som reglerar förhållandet mellan stater är synnerligen viktigt för en småstat. Tillräckliga resurser bör ställas till de forskares förfogande, vilka kartlägger konfliktorsaker mellan stater.

Vår utrikes- och säkerhetspolitik förverkligas med många olika medel. Diplomatisk aktivitet, handels- och försvarspolitik hör till de viktigaste bland dessa. Vårt lands försvar utgör endast en del av vår säkerhetspolitik och försvarsmakten kommer till användning först när alla andra medel misslyckats.

En allsidig försvarspolitik utredning bör i brådskande ordning sammanställas. Det betänkande som försvarsrådet avgett 1967 fyller inte dessa krav. Utredningen bör klarlägga våra försvarspolitiska målsättningar samt försvarsmaktens nuvarande och framtida utformning och karaktär samt de strategiska antaganden som ligger till bas för

försvaret av Finlands territorium i en krissituation. SU anser att en effektiv upplysning om utrikespolitikens och säkerhetspolitikens medel och målsättningar bör meddelas på alla nivåer av utbildningen inom vår försvarsmakt.

De resurser som beviljas Finlands utrikesförvaltning står inte i proportion till de förväntningar som ställs på vår utrikespolitik. Utrikesministeriets personalresurser bör kraftigt ökas så att åtminstone nordisk standard uppnås. En större specialisering är nödvändig inom ministeriet och inrättandet av specialisttjänster såväl vid ministeriet som vid utlandsbeskickningarna är av nöden. Därtill borde utrikesministeriet anordna utrikespolitiska seminarier för att skapa möjligheter för en saklig utrikespolitisk debatt.

SU stöder

- vår efterkrigstida neutralitetspolitik som går under namnet Paasikivi—Kekkonenlinjen.
- förslag som syftar till att deklarerat Norden som en kärnvapenfri zon.

SU anser att

- vi bör ges ökade resurser åt den utrikespolitiska forskningen i Finland, speciellt åt freds- och konfliktforskningen.
- att en allsidig försvarspolitisk utredning bör verkställas
- upplysning om vår utrikes- och säkerhetspolitik bör meddelas på alla nivåer inom försvarsmakten.
- det bör ges ökade resurser åt vår utrikesförvaltning.

Norden—det första steget

Norden utgör en historisk och kulturell, delvis också en språklig enhet. De nordiska länderna har alla demokratiska institutioner av samma typ. Detta har varit utgångspunkten för det intensiva nordiska samarbete som utvecklats under efterkrigstiden. SU anser att arbetet på ett enat Norden bör gå vidare i allt snabbare takt. Trots att det nordiska samarbetet idag omfattar samhällsaktivitetens så att säga alla områden, kan man konstatera att några avgörande steg på vägen mot ett fast integrerat Norden inte tagits under de senaste åren.

SU vänder sig mot den argumentering som gör gällande att ett fast nordiskt samarbete skulle utgöra ett hinder för en framtida europeisk integration. SU anser att de nordiska samarbetssträvandena ingalunda avser att isolera Norden från den övriga världen. Då naturliga förutsättningar för samarbete föreligger, bör de effektivt utnyttjas. Denna regionala samverkan ger stabilitet åt alla former av samarbete i större skala. SU anser att ett framgångsrikt europeiskt samarbete kräver en utbyggd nordisk integration. SU anser vidare att de nordiska länderna bäst gagnar ett framtida enat Europa genom att i förhandlingar uppträda gemensamt.

Mot ett förenat Norden

Nordiska rådet inledde sin verksamhet 1953 och Finland kom med i dess arbete 1955. Nordiska rådet är ett organ för samråd mellan Danmarks folketing, Finlands riksdag, Islands allting, Norges storting och Sveriges riksdag samt mellan regeringarna i dessa länder. Nordiska rådet dryftar frågor av gemensamt intresse och antar rekommendationer till regeringarna. Rådet består av 16 parlamentari-

ker (Island 5) från varje land. Olika politiska riktningar företrädda i parlamenten skall vara med i ländernas rådsdelegationer. Ministrarna deltar i rådets sessioner utan rösträtt.

Stora förhoppningar har fästs vid Nordiska rådet och dess arbete. Trots att rådet endast kan avlåta rekommendationer till regeringarna, vilka dock inte är bindande, är rådets arbetsresultat på det praktiska planet avsevärda. Ledande nordiska politiker har deltagit i rådets sessioner, vilket gett rådsrekommendationerna större möjligheter att bli förverkligade. På det principiella planet har dock framgångarna inte varit så stora. Klara riktlinjer för en utveckling av samarbetet har inte dragits upp. Intimt handelspolitiskt samarbete inom Norden har inte åstadkommits och i väsentliga frågor har Norden stått splittrat. SU anser att frågan om överstatliga befogenheter för Nordiska rådet åtminstone på vissa begränsade områden bör tas upp till diskussion. De nordiska länderna är mogna att acceptera beslutanderätt för rådet t.ex. i kultur- och kommunikationsfrågor. Så länge en klar målsättning i denna fråga saknas, blir nordiskt samarbete lätt inkonsekvent och slumpmässigt. Ett målmedvetet integrationsarbete förutsätter enligt SU:s mening klara riktlinjer, vilka bör dras upp av de nordiska politikerna i Nordiska rådet.

Nordiska rådet i arbete

Varje lands rådsdelegation har ett eget sekretariat, som arbetar i anslutning till ländernas parlament. Inget gemensamt nordiskt sekretariat existerar således. Det är ett berättigat krav att ett dylikt permanent organ inrättas och får betydande resurser till sitt förfogande. I anknytning till detta sekretariat kan också högkvarteret för Föreningarna Nordens Förbund förläggas.

Under rådssessionerna behandlas en rad detaljspörsmål, vilka med fördel kan avgöras på tjänstemannanivå. Nordiska samarbetskommittéer på ministernivå bör kunna handha mindre ärenden och föra samarbetet vidare i praktiska frågor. Politikerna bör ge tjänstemännen fullmakter att gå vidare i administrativa frågor.

Arbetsfördelningen vad beträffar nya former av samhällsaktivitet, är viktiga. Lika viktigt är att nya verksamhetsformer t.ex. på det internationella planet inte får lämnas utanför det nordiska samarbetet. Exempel på nya samarbetsprojekt är u-landsbiståndets administration och utformning, forskningsprojekt om andra kontinenter och rymdforskningen.

Helsingfors-avtalet

Vid Nordiska rådets tionde session 1962 ingicks det s.k. Helsingfors-avtalet. Det tillkom i en situation då Norden hotades att splittras i frågan om anslutningen till EEC. Avtalet har formen av en allmän samarbetsöverenskommelse och stärker Nordiska rådets ställning genom att klarlägga samarbetsområdena. I konventionens 36 artikel stadgas att Nordiska rådet bör ha tillfälle att yttra sig om nordiska samarbetsfrågor av principiell betydelse. Detta stadgande bör också ges reellt innehåll.

Norden och handelspolitiken

Under Kennedy-ronden hade de nordiska länderna en gemensam förhandlare. De nordiska ländernas gemensamma uppträdande utåt gav Norden en stark position och innebar ett framsteg för nordiskt samarbete på handelspolitikens område. Norden bör uppträda gemensamt i

allt flera internationella sammanhang, i synnerhet på handelns område.

Fr.o.m. 1967 existerar det inga industritullar mellan de nordiska länderna, tack vare Efta. Det är nu tid att gå vidare på handelns område. Förslagen om en harmonisering av de nordiska ländernas yttre tullar, d.v.s. att Norden skulle bilda en tullunion, bör tas till allvarlig prövning.

Handeln mellan de nordiska länderna har ökat kraftigt under de senaste åren. Produktionssamarbetet mellan nordiska industrier bör uppmuntras och alla hinder för ett dylikt samarbete avlägsnas. En fri kapitalmarknad är nödvändig för att utvidga det ekonomiska samarbetet. Lokaliseringspolitiken, speciellt i norra Finland, Norge och Sverige, bör planeras gemensamt och nordiska investeringsprojekt bör genomföras. Beskattnings-, mynt-, standardiserings- och patentsystem bör förenhetligas.

En nordisk kulturpolitik, socialpolitik och lagstiftning

Föreningarna Nordens Förbund antog den 3 september 1966 ett program kallat »Nordisk Framtid». SU ansluter sig helt till de synpunkter och krav som där framförs. SU vill speciellt betona följande samarbetsområden:

På kulturpolitikens område bör flera överstatliga organ skapas. Nordiska Kulturfondens resurser bör ökas kraftigt och dess verksamhetsfält vidgas. Flera nordiska kulturinstitutioner bör grundas och en nordisk bokmarknad bör fås till stånd. Undervisning och examina på alla skolenivåer bör förenhetligas och giltigheten för tentamina bör omfatta hela Norden. En bättre arbetsfördelning mel-

lan de nordiska högskolorna bör fås till stånd. De vetenskapliga samlarorganen bör få större resurser och rätt att sätta igång internordiska forskningsprojekt.

Språkundervisning i nordiska språk bör arrangeras i ännu större skala än hittills. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid språkundervisningen i övriga nordiska språk i Finland och Island.

Radio- och TV-samarbetet bör kraftigt ökas. Nordvisionen är en för trång ram för det framtida programutbytet. Direkt programöverföring, TV-kanaler för språkliga minoriteter och förbättrade möjligheter att se grannlandets program i gränstrakter bör skapas. Mera samnordiskt producerade program bör åstadkommas.

Den nordiska socialpolitiken bör utbyggas och en samnordisk pensionslagstiftning genomföras. Större uppmärksamhet bör ägnas de problem den nordiska arbetsmarknaden medfört. De nya språkliga minoriteternas kulturella, språkliga och anpassningsproblem bör grundligt undersökas. Speciellt de svenska och finländska myndigheterna bör intimt samarbeta för att lösa de problem den finskspråkiga minoriteten i Sverige kämpar med. Ett statligt organ som handhar finska minoritetsfrågor bör upprättas i Sverige.

Överflyttning till ett annat nordiskt land får inte beröva någon person dess medborgerliga rättigheter. Ett nordiskt medborgarskap bör skapas, så att en nordbo anses vara medborgare i det land där han är mantalsskriven. De nordiska länderna bör sikta till att skapa likalydande lagar och förordningar.

Norden i världen

Det nordiska samarbetet i FN bör få fastare former. En gemensam nordisk beskickning bör upprättas och nordiska FN-tjänstemän bör utses. Diplomater, som representerar hela Norden skall kunna utses till poster i t.ex. utomeuropeiska länder och i internationella organ. Informationen om de nordiska länderna till utlandet bör samordnas. Gemensamma nordiska publikationer på icke-nordiska språk bör bli praxis. Samnordiska frimärksserier ger reklam för de nordiska samarbetsformerna. Det är väsentligt att yttervärlden erhåller en klar bild av samarbetet i Norden.

SU kräver

- att Nordiska rådet ges överstatliga beslutandebefogenheter, till en början i kulturpolitiska och kommunikationsfrågor
- att det ekonomiska och handelspolitiska samarbetet i Norden stärks
- att Norden förenhetligar sina tullar utåt och därmed bildar en tullunion
- att Nordiska rådets resurser ökas
- att Norden uppträder samlat i FN och andra internationella organ
- att nordiska diplomater utses
- att det handlingsprogram för det nordiska samarbetet på bl.a. samfärdselns, socialpolitikens, lagstiftningens och kulturpolitikens områden, som Föreningarna Nordens Förbund antagit 1966, förverkligas.

Finland och Sovjetunionen

En omprövning av tidigare attityder speciellt gentemot Sovjetunionen har varit nödvändig. För en yngre generation framstår de normaliserade relationerna till vårt östra grannland som naturliga.

Samfundet Finland—Sovjetunionen utför ett positivt arbete för att radera eventuella fördomar i kontakten mellan de båda folken. Ökat kulturellt och tekniskt samarbete, utbyte av stipendiater och ökad turism främjar arbetet och ger nyttiga kunskaper om respektive grannländer. En effektiv omorganisering av det finländska Sovjetinstitutet skulle öka forskningsmöjligheterna och därmed kunskaperna om grannlandet. Ökade kunskaper i ryska språket skapar en god grund för det fortsatta umgänget. I vår handel med Sovjetunionen bör vi sträva efter nya former vilka på ett smidigt sätt skulle ge möjlighet att ytterligare utvidga de för båda parter värdefulla marknaderna.

SU kräver

- att kontakterna med Sovjetunionen såväl på det personliga planet som mellan institutioner och organisationer utvidgas.
- att det finländska Sovjetinstitutet omorganiseras och Sovjetforskningen ges ökade resurser.
- att undervisningen i ryska effektiviseras.

Europeisk ekonomisk integration

Den handelspolitiska situationen i Europa domineras av de tre stora handelsblocken EFTA (European Free Trade Association), EEC (European Economic Community) och Komekon (Council for Mutual Economic Assistance).

Frihandelsblocket EFTA

EFTA bildades år 1960 av England, Sverige, Norge, Danmark, Portugal, Schweiz och Österrike. Genom ett specialavtal, det sk. Finnefta-avtalet, anslöts Finland år 1961.

EFTA är ett frihandelsblock. I avtalet fastslogs en tidtabell enligt vilken tullarna på ett antal produkter avskaffas mellan de anslutna länderna. Tidtabellen har senare ändrats för att möjliggöra en snabbare raserings av tullmurarna. EFTA-samarbetet har haft en betydande inverkan på utrikeshandelns utveckling. Handelsstatistiken visar att handeln mellan EFTA-länderna har ökat mycket kraftigare än den övriga handeln. Man bör dessutom beakta att många jordbruksprodukter ännu står utanför EFTA-avtalet.

Av EFTA-medlemmarna har främst England och Danmark aktivt arbetat för medlemskap i EEC. Enligt det ursprungliga avtalet är en av EFTA:s uppgifter att befrämja en ekonomisk integration med EEC och resten av Europa. Man kan nu säga att EFTA som organisation knappast kommer att kunna genomföra denna uppgift; troligare är att de enskilda medlemmarna gör separata avtal med EEC på något olika villkor.

Den ekonomiska gemenskapen EEC

EEC är ett samarbetsorgan av mycket fastare karaktär än EFTA. Som grund för EEC ligger Romavtalet som undertecknades av Italien, Frankrike, Västtyskland och Benelux-länderna (Belgien, Holland och Luxemburg) år 1957. Genom Romavtalet fick EEC en fast organisation med klart avgränsade uppgifter. EEC:s mål är skapandet av en enda stor marknad, en marknad inom vilken det inte finns någrasomhelst hinder för handeln. De enskilda staterna tillåts dock speciella bestämmelser som tryggar landets ekonomi under övergångstiden. En sådan stor-marknad förutsätter förutom frihet från alla tullar en fritt rörlig arbetskraft, fri kapitalrörelse, fri etableringsrätt mm. Man står idag självfallet ännu långt från detta mål och många begränsande bestämmelser kommer säkert att bestå länge, men målet har satts mycket högt.

Även om Romavtalet till sitt innehåll är rent ekonomiskt innehåller det ett antal bestämmelser som har politisk betydelse. Bl.a. bör medlemmarna sträva till en gemensam handelspolitik utåt samt föra en samordnad konjunkturpolitik. Det bör betonas att Romavtalet inte innehåller klausuler om gemensam utrikes- och försvarspolitik även om många ledande politiker inom EEC rekommenderat ett dylikt samgående.

Komekon

Komekon grundades år 1949 som ett svar på Marshallplanen. Samarbetsorganisationen omfattar alla de sk. östblocksländerna, samt Jugoslavien. Dess mål är att stimulera utbyte av teknisk kunskap, utveckla handeln mellan medlemsländerna samt koordinera den ekonomiska utvecklingen. Marknadsområdet omfattar ca 350 miljoner innevånare (EFTA: ca 100 milj. EEC: ca 190 milj).

Finland måste komma innanför EEC:s tullmurar

Finland har haft stor nytta av EFTA-samarbetet och det är viktigt att EFTA i nuvarande skede bibehålls. Det är dock sannolikt att EFTA inte länge förmår trygga våra handelspolitiska intressen. Det är därför av största vikt att vi överväger våra möjligheter att komma innanför de tullmurar som omger EEC:s ständigt växande område. Därvid torde endast en lösning vara möjlig: ett associeringsavtal med EEC. Fullt medlemskap med skyldighet att följa Romavtalets överstatlighetsklausuler är omöjligt redan på grund av förpliktelser i ingångna fördrag och en fullständig anslutning är inte heller önskvärd för ett neutralt land som vårt så länge EEC har sin nuvarande karaktär.

Vi kan öka handeln både med EEC och Sovjetunionen

Vid förhandlingar med EEC bör vi (som vid EFTA-förhandlingarna 1960—61) beakta den centrala roll som Sovjetunionen har inom vår utrikeshandel. Förhandlingarna kan och bör föras så att Sovjetunionen hyser fullt förtroende för vår strävan att stanna utanför alla politiska allianser. Redan EFTA-samarbetet visar att en livlig handel mellan Finland och ett frihandelsblock ingalunda försätter Komekonländerna i en svagare position. Ett land med god och stabil ekonomi är alltid en fördelaktig handelspartner.

Sovjetunionen bör enligt avtalet om mestgynnad nation få samma rättigheter på den finländska marknaden som EEC-länderna. Detta betyder en allmän ökning av vår utrikeshandel. En associering med EEC kommer med tiden också att betyda en ökad etableringsrätt och en utvidgad arbetsmarknad; faktorer som är ägnade att sti-

mulera vår kapitalfattiga ekonomi. Finland bör i dessa frågor uppträda smidigare än hittills.

Finland bör slå vakt om sin ställning som handelspartner med Komekonländerna

I den internationella handelspolitiken kommer handeln med Komekonländerna att bli en allt viktigare faktor. Vi har traditionellt en god ställning på denna marknad, men det är uppenbart att konkurrensen från t.ex. Västtyskland, Frankrike och Italien kommer att bli hård. Vi måste därför aktivt utveckla handelsförbindelserna med Komekongruppen. De enskilda företagen bör få bättre information om hur de skall etablera kontakter i dessa länder.

Medlemskap i OECD nyttigt för Finland

OEEC (Organisation for European Economic Cooperation) grundades ursprungligen för att administrera Marshallhjälpen till Europa. Medlemskap i organisationen stod öppet för varje europeisk stat, men då Sovjetunionen, Polen och Tjeckoslovakien inte inträdde däri fick OEEC till övervägande del en västeuropeisk prägel. År 1960, då återuppbyggnaden av Europa kunde betraktas som slutförd beslöts att ändra organisationens sammansättning och målsättning. Detta ledde till bildandet av OECD (Organisation for Economic Cooperation and Development). Medlemskapet i OECD är inte mera begränsat till Europa såsom i OEEC. Varje stat som OECD:s råd enhälligt inviterar kan bli medlem i OECD. År 1961 anslöt sig Canada och USA till organisationen. OECD:s målsättning är inte längre europeisk utan världsomfattande. OECD har ingen övernationell beslutanderätt och even-

tuella åtgärder vidtas på frivillig väg av medlemmarna. OECD utför viktiga undersökningar och publicerar värdefull ekonomisk statistik. Finland har deltagit i OECD:s möten som observatör men har vägrat att ansluta sig av politiska orsaker. OECD är dock nu föga politiskt betonat och politiska hinder torde inte numera föreligga. En ny och viktig uppgift som tillkommer OECD är att samordna och stimulera hjälpen till u-länderna och Finland borde ansluta sig också för att kunna delta i dess biståndsarbete som fullvärdig medlem.

Europarådet

Strävandena att skapa en överstatlig rättsordning i Europa har ännu inte kunnat förverkligas. Genom en sådan rättsordning skulle meningsskiljaktigheter mellan länderna kunna lösas genom förhandlingar och beslut fattade i demokratisk ordning i gemensamma organ. Ett steg på vägen mot Europas Förenta Stater utgör dock Europarådet som bildades år 1949. Genom att regeringarna inte var beredda att avstå någon nämnvärd del av sin beslutanderätt till ett övernationellt organ, blev Europarådet främst ett forum för diskussioner samt uppgörande av avtal i gemensamma frågor. Ytterligare hör till Europarådets uppgifter att främja förverkligandet av de mänskliga rättigheterna. Europarådets två huvudorgan är ministerkommittén, vars 15 medlemmar är respektive medlemsstaters utrikesministrar samt den rådgivande generalförsamlingen, vars 135 representanter väljs direkt av de olika ländernas parlament. De kan även enligt rådets stadga väljas direkt av folket i respektive land. Varje europeisk stat som anses villigt och i stånd att acceptera en på lag grundad samhällsordning, mänskliga rättigheter samt att arbeta för att uppfylla Europarådets ändamål,

kan inbjudas att bli medlem av ministerkommittén. Man kan även på lika villkor bli inbjuden att ansluta sig som associerad medlem, men då blir man utan representation i ministerkommittén.

Europarådet, Finland och Europa

Hittills har man inom Europarådet tolkat stadgandena om medlemskap så att man inte accepterat länder med ett socialistiskt (kommunistiskt) samhällssystem såsom medlemmar. Man har inte heller tillåtit medlemsstaterna att sända kommunister som sina representanter till Europarådets sessioner. SU anser att Europarådet borde stå öppet för samtliga europeiska stater och att Europarådets medlemmar borde verka för att uppnå detta mål. Då det är viktigt att även Finland aktivt deltar i det europeiska samarbete som försiggår inom Europarådet borde vi försöka åstadkomma en förändring i Europarådets nuvarande medlemspolitik så att medlemsbasen betydligt breddas samt att en allsidig parlamentarisk representation i den rådgivande generalförsamlingen blir möjlig.

Europarådet kan inte fatta för medlemmarna bindande beslut utom i interna frågor.

På Europarådets initiativ har över 50 internationella avtal uppgjorts. Dessa avtal står vanligen även öppna för andra än Europarådets medlemmar. Finland har dock inte ännu anslutit sig till ett enda av dessa. Det viktigaste avtalet är den europeiska konventionen för skyddet av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter (European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, 1950). De stater som anslutit sig till avtalet har förbundit sig att garantera de i konventionen uppräknade rättigheterna åt alla individer under sin juris-

diktion. En synnerligen viktig nyhet är att individer kan klaga direkt till den europeiska kommissionen för mänskliga rättigheter.

Då endast medlemmar av Europarådets ministerkommitté kan ansluta sig till den europeiska konventionen om mänskliga rättigheter är detta ännu inte möjligt för Finland. Däremot kunde Finland redan nu deklarerat att de i konventionen uppräknade rättigheterna utgör en minimistandard som även Finland kan acceptera och anpassa den interna lagstiftningen i enlighet härmed.

Vissa stater, som inte heller är medlemmar av Europarådet t.ex. Nigeria, Sierra Leone och Cypern har inkorporerat konventionens stadganden om mänskliga rättigheter i sina grundlagar. Med tanke på att bl.a. Sverige, Norge och Danmark anslutit sig till konventionen utan reservationer vore det allt skäl för Finland att följa Nigerias m.fl. exempel och ensidigt deklarerat att samma principer gäller även i Finland.

SU kräver

- att Finland ansöker om medlemskap i OECD,
- att Finland verkar för att en hela Europa omfattande representation i Europarådet blir möjlig samt att en allsidig parlamentarisk representation i den rådgivande generalförsamlingen garanteras,
- att Finland undersöker möjligheterna att ansluta sig till de på Europarådets initiativ uppgjorda internationella avtalen,

- att Finland deklarerar att stadgandena i den europeiska konventionen för skyddet av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter utgör miniminormer även i Finland samt reviderar lagstiftningen i enlighet härmed.

Förenta Nationerna – FN

Förenta Nationerna strävar att upprätthålla fred och säkerhet i världen samt att utveckla det fredliga samarbetet mellan staterna. FN:s målsättning har konkretiserats i orden *f r e d o c h f r a m s t e g*. Inget av Finlands politiska partier har någonsin motsatt sig Finlands medlemskap i FN. Tvärtom har de samtliga betonat vikten av FN:s existens samt understött Finlands deltagande i FN:s olika verksamhetsformer.

FN uppstod (1945) såsom en följd av det andra världskriget samtidigt som Nationernas Förbund upplöstes (1946). De allierade, som kämpat mot Tyskland, Italien och Japan, grundade FN för »att rädda kommande släktled från krigets gissel». FN:s stadga hänvisar inte, såsom internationella avtal vanligtvis, till regeringarnas initiativ, utan till *f o l k e n s* vilja. På detta sätt hoppas man att organisationen skall kunna stöda sig på den allmänt gällande åsikten i världen, att folken vill undvika krig.

Stadgan har ersatt det tidigare gällande begränsade förbudet mot att börja krig med ett absolut och hela världen omfattande förbud mot att i internationell politik använda våld eller hot om våld genom att kränka en annan stats territoriella integritet eller politiska oberoende eller på

annat sätt verka mot FN:s målsättning. Att märka är att förbudet mot att börja krig gäller samtliga stater i världen, alltså också sådana som inte tillhör FN.

Mellanstatliga tvister, vilkas fortsatta existens utgör en fara för freden, bör staterna sträva att bilägga på fredlig väg sinsemellan eller med FN:s hjälp. Om tvisten utgör ett hot mot freden eller freden redan har brutits eller ett angrepp ägt rum, bör FN ingripa med olika tvångsåtgärder för att avlägsna hotet mot freden eller för att återställa freden.

I Nationernas Förbund måste alla beslut vara enhälliga. FN kan däremot fatta majoritetsbeslut, i vissa fall t.o.m. med bindande verkan för den som motsatt sig beslutet.

Stadgan och stormakterna

FN:s stadga grundar sig främst på ett frivilligt samarbete mellan medlemsstaterna även om säkerhetsrådet givits rätt att fatta beslut som binder alla medlemmar i frågor som utgör ett hot mot världsfreden. En förutsättning för att säkerhetsrådets beslut skall bli effektiva är dock att stormakterna är överens eller åtminstone inte använder sig av sin vetorätt.

Enligt FN:s stadga får inte generalförsamlingen behandla ärenden som är föremål för behandling i säkerhetsrådet. Om säkerhetsrådet emellertid är lamslaget på grund av att någon stormakt använt sig av sin vetorätt och ett hot mot freden synes föreligga, kan dock generalförsamlingen i stöd av den s.k. Uniting for Peace (Samling för fred) resolutionen (1950) uppta ärendet till behandling. I ett sådant fall kan generalförsamlingen t.o.m. rekommendera medlemmarna att använda väpnade styrkor, vilket

t.ex. skedde under Suezkrisen. Om generalförsamlingen inte är samlad till session kan en särskild nödläges-session sammankallas inom 24 timmar på säkerhetsrådets begäran (vetorätten gäller inte här) eller på begäran av mer än hälften av FN:s medlemsstater. Möjligheten för generalförsamlingen att handla i stöd av Uniting for Peace-resolutionen har avsevärt stärkt dess ställning gentemot säkerhetsrådet. Då alla stormakter varit med om att tillämpa denna princip i praktiken, bör Finland inte tveka att följa generalförsamlingens rekommendationer om de fattas i stöd av Uniting for Peace-resolutionen.

Medlemskap för fred

Frågan om vem som skall få bli medlem i FN är mycket viktig. Enligt FN:s stadga är organisationen öppen för alla fredsälskande stater som godkänner de förpliktelser som ingår i stadgan samt är i stånd och villiga att uppfylla den. Bl.a. USA har hävdats att detta innebär att en stat som öppet brutit mot FN:s principer inte skall kunna bli medlem.

Enligt SU:s mening innebär stadgandet inte att vissa nationer måste uteslutas. De stater som önskar bli medlemmar måste anses acceptera de förpliktelser som uppkommer därav. SU stöder den av Finland omfattade universalitetsprincipen att FN bör stå öppen för alla stater som önskar ansluta sig. Endast genom att vara universellt accepterad kan FN bli ett verkligt effektivt organ. Sålunda borde t.ex. både Tyska Demokratiska Republiken samt Tyska Förbundsrepubliken accepteras som medlemmar i FN. Detta skulle inte innebära ett diplomatiskt erkännande av de tyska staterna.

Frågan om vem som skall få representera sitt land i FN

kan även leda till stora svårigheter såsom skett t.ex. i fråga om Kina. Här är det inte fråga om ett nytt medlemskap, utan om vem som skall anses ha rätt att föra talan i Kinas namn, Nationalistkina eller Folkrepubliken Kina. SU stöder helt Finlands inställning att det bör vara Folkrepubliken Kina som för Kinas talan i FN. I enlighet härmed bör Folkrepubliken Kina även få rätt att ständigt representera Kina i säkerhetsrådet med alla de rättigheter detta innebär. FN kan aldrig bli en stark och verkligt funktionsduglig organisation sålänge en fjärdedel av världens befolkning inte är representerad där. Den nuvarande innehavaren av Kinas plats, Nationalistkina, bör samtidigt ges garantier att få bli självständig medlem i FN.

Fred genom FN

FN:s roll som fredsbevarande faktor i världen kan inte nog betonas. Genom sina olika fredsstyrkor har FN ofta effektivt kunnat hindra konflikter från att bli akuta eller akuta konflikter från att sprida sig. Även Finland har deltagit i dessa fredsbevarande operationer bl.a. i Suez och på Cypern. Finland har t.o.m. uppställt en speciell frivillig beredskapsstyrka som står till FN:s disposition. Utbildningen sker på Finlands bekostnad tills truppen tas i bruk av FN. Denna trupp bör genomgå speciell skollning med tanke på dess speciella uppgifter och stå till FN:s disposition utan förbehåll från Finlands sida.

FN-nätverket

Ett av FN:s huvudändamål är att genom samarbete avskaffa fattigdom, sjukdom och okunnighet i världen och stärka respekten för allmänmänskliga fri- och rättigheter. Till stor del utförs arbetet för att uppnå detta mål inom

följande till FN anslutna 12 självständiga organisationer: Internationella arbetsorganisationen (ILO), FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), FN:s organisation för undervisning, vetenskap och kultur (UNESCO), Världshälsoorganisationen (WHO), Internationella utvecklingsbanken (Världsbanken, IBED), Internationella utvecklingsfonden (IDA), Internationella valutafonden (IMF), Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO), Världspostföreningen (UPU), Internationella teleunionen (ITU), Meteorologiska världsorganisationen (WMO) samt Internationella rådgivande sjöfartsorganisationen (IMCO). Dessa s.k. fackorgan kompletterar FN synnerligen effektivt och är värda allt stöd. Till dessa kan även hänföras det Internationella atomenergiorganet (IAEA), vilket visserligen inte är ett fackorgan, men har en självständig ställning under FN.

En medlemsstat har inte bara utgifter av att tillhöra FN eller dess fackorgan. I synnerhet för ett litet land som Finland är fördelarna onekligen mångdubbelt större. De tjänster som FN och fackorganen erbjuder sina medlemmar är ofta av synnerligen stor betydelse för landets fortsatta framåtskridande.

Framtidens Förenta Nationer

En stor del av de svårigheter som FN har att kämpa med då det gäller att genomföra ett av FN fattat beslut beror på att medlemsstaterna inte är villiga att avstå från sin nationella självbestämmanderätt till förmån för världsorganisationen. Ofta synes medlemmarna inte riktigt ha insett att redan genom att ansluta sig till FN eller de olika fackorganen har respektive stat faktiskt avstått en del av sin självbestämmanderätt eller suveränitet. På detta område bör medlemsländerna med det snaraste tänka om

och inse att FN aldrig kommer att kunna uppfylla sin krävande uppgift i dagens värld på ett tillfredsställande sätt om inte medlemmarna accepterar att avstå från en ännu större del av sin suveränitet till förmån för FN.

Finansieringen av FN har utgjort en mycket stor stötesten då det gällt att utvidga verksamhetsfältet. FN borde absolut få en säkrare grund för sina inkomster, helst en av medlemsstaterna oberoende inkomstkälla. En inkomstökning kunde genomföras t.ex. så att medlemmarna förpliktar sig att erlagga en del av sin bruttonationalprodukt till FN eller genom att FN ges rätt att uppbära avgifter för viss verksamhet på internationellt område, t.ex. användning av kommunikationssatelliter, utvinning av råmaterial på internationellt område (olja på havsbotten) luftfartsavgifter m.m.

Finland och FN

Sedan FN:s generalförsamling år 1948 antog deklarationen om de mänskliga rättigheterna har det inom FN pågått ett arbete att kodifiera dessa principer i avtalsform. Detta arbete slutfördes hösten 1966 då generalförsamlingen antog en Internationell konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, en Internationell konvention om civila och politiska rättigheter samt ett till den sistnämnda konventionen anslutet protokoll. Då Finland i FN röstat för samtliga tre avtal, borde Finland underteckna och ratificera dem så fort som möjligt. Avtalen träder nämligen i kraft först sedan minst 35 stater ratificerat dem.

Förutsättningen för att Finland skall kunna göra en aktiv insats i FN och dess fackorgan är att det utnämnes en särskild minister för FN och frågor rörande utvecklings-

länderna. Allmänheten bör i högre grad än hittills informeras om vad som sker i FN samt Finlands inställning till de olika frågorna. Sålunda bör Finlands FN-förbund erhålla ett kraftigt statsstöd för sin verksamhet. Staten bör även vid fördelningen av medel till ungdomsarbete stöda sådan verksamhet som avser att skola personer till att kunna delta i internationellt arbete. Det är viktigt att kontakten mellan riksdagen och FN upprätthålles. Därför bör riksdagen i högre grad än hittills delta i den finländska FN-delegationens arbete.

SU anser

- att Finland aktivt bör delta i FN:s och de därtill anslutna fackorganens arbete,
- att medlemskap i FN och de därtill anslutna fackorganen bör stå öppet för alla stater som önskar ansluta sig och som är i stånd och villiga att bära de förpliktelser en anslutning för med sig,
- att Folkrepubliken Kina snarast borde inta den kinesiska platsen i FN och
- att Nationalrepubliken Kina (Formosa) samtidigt bör ges garantier att bli medlem av FN som självständig stat,
- att FN borde beredas möjlighet att erhålla en självständig inkomst utöver medlemsstaternas bidrag, t.ex. genom uppbärandet av vissa avgifter för verksamhet på internationellt område.

SU kräver

- att Finland snarast ratificerar de av FN:s generalförsamling antagna internationella konventionerna dels om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter samt dels om civila och politiska rättigheter ävensom det därtill anslutna protokollet,
- att statsrådet utökas med en biträdande minister för utrikesärenden för att handlägga frågor rörande FN, utvecklingsländerna och nedrustning,
- att utrikesministeriet kraftigt ökar informationen till allmänheten rörande Finlands FN-politik samt att statsmakten avsevärt ökar sitt stöd till de organisationer som sprider information om FN och dess verksamhet.

Nedrustning och allmän avspänning

År 1959 diskuterades i FN:s generalförsamling allmän och total nedrustning för första gången och år 1960 beslöt FN enhälligt att detta skulle utgöra målet för nedrustningsförhandlingarna. Idag präglas förhandlingarna av den år 1961 avgivna rysk-amerikanska deklarationen rörande principerna för nedrustningsförhandlingar. Enligt denna skall nedrustningen genomföras etappvis, åtgärder-na skall vara avbalanserade, nedrustningsavtalens fullföljande skall säkras genom internationell kontroll och fredsbevarande styrkor bör upprättas parallellt med genom-

förändret av nedrustningen. På basen av denna deklaration uppgjorde Sovjet och USA år 1962 var sitt förslag till nedrustning, vilka nu utgör grunden vid nedrustningskonferensen i Geneve där 17 nationer deltar. Frågan om FN är i stånd att verka som ett internationellt övervakande organ är mycket omdebatterad. Då redan en internationell kontroll av en partiell nedrustning kräver en stor organisation med alldeles speciella uppgifter och FN:s stadga inte för närvarande är anpassad till denna uppgift, skulle en övervakning av nedrustningen förutsätta en ändring av FN:s stadga. Fördelen med att skapa en särskild världsorganisation för att kontrollera nedrustningen är att man undviker att ändra FN:s stadga. En ändring av stadgan på vissa punkter kunde nämligen leda till andra stadgeändringar, vilka inte skulle vara till fördel för FN. En ny organisation vore dessutom fri från de procedursvårigheter som nu vidlåder FN. Likaså vore det möjligt att i en ny organisation för nedrustning ändra röstningsförfarandet, t.ex. genom att införa graderade röster beroende på staternas invånarantal så att stormakterna inte längre skulle fordra absolut vetorätt. Frågan om medlemskap och rätt att representera en stat kunde troligen även lättare lösas om de särskiljdes från frågan om medlemskap i FN.

Finland och nedrustningen

Finland har i princip alltid förhållit sig positivt till lösning av konflikter med fredliga medel. Sålunda anslöt sig Finland före det andra världskriget till flere avtal om lösning av internationella tvister med fredliga medel samt till det s.k. Kellogg-Briand protokollet av år 1928 enligt vilket krig fördömdes som instrument i den internationella politiken. Finland har ytterligare anslutit sig till det i Geneve år 1925 undertecknade protokollet om förbud

att använda kvävande, giftiga och andra liknande gaser samt bakteriologiska metoder i krig. Finland deltog även i den nedrustningskonferens som började i Geneve år 1932. Genom att ansluta sig till FN, vars stadga ju förbjuder krig kategoriskt (utom självförsvar mot en attack tills säkerhetsrådet hinner vidta nödvändiga åtgärder för att upprätthålla fred och säkerhet), har Finland även av sagt sig möjligheten att använda krig som instrument för att lösa konflikter. Dessutom begränsar fredsavtalet av år 1947 antalet trupper samt deras beväpning. Finland får t.ex. inte enligt fredsavtalet tillverka eller hålla sig med kärnvapen.

Bland de mest aktuella avtalen, som bidrar till nedrustningen i världen kan nämnas avtalet om förbud mot kärnvapenprov i atmosfären, på marken eller under vattnet (1963) samt avtalet om fredlig utforskning av den yttre rymden och himlakropparna, vilket innehåller ett förbud att placera kärnvapen i yttre rymden (1967). Finland har anslutit sig till båda dessa avtal. Det senare avtalet kan dock ratificeras först sedan alla fem stormakter först ratificerat det, vilket ännu inte skett. Bland internationella avtal som snarast borde uppgöras som ett första steg på vägen till total nedrustning är dels ett avtal om förbud mot prov med kärnvapen under jorden, dels ett avtal om förbud mot att sprida kärnvapen till en stat som inte har kärnvapen. Ett sätt att förhindra spridning av kärnvapen är att allt flere områden i världen deklarerar att de bildar en kärnvapenfri zon, där det inte får tillverkas eller lagras kärnvapen eller igenom vilka man inte får transportera kärnvapen. Ett sådant försök har nyligen gjorts i Latinamerika, men inte alla latinamerikanska stater var villiga att ansluta sig därtill. En enskild stat förstärker betydligt sin position om den tackar nej till kärnvapen, då sannolikheten att den utsätts för kärnvapenanfall härigenom minskar. Vidare borde ett avtal

uppgöras om förbud mot användning av kemiska vapen, särskilt napalm. Genom nedrustning frigörs en väldig mängd kapital att användas till andra ändamål. En noggrann planering rörande hur de genom nedrustningen frigjorda soldaterna och det friställda kapitalet bäst skall användas har även uppgjorts av FN.

Undervisningen i Finland i frågor rörande nedrustning, konflikt- och fredsforskning eller annan forskning som kan bidra till att lösa internationella konflikter har knappt kommit i gång. Visserligen avgav freds- och konfliktforskningskommittén ett betänkande år 1965, där det föreslås att det skall tillsättas en speciell delegation för att organisera forskningen, men detta förslag utgör endast en första blygsam utgångspunkt. Undervisningen och forskningen på detta område borde med det snaraste betydligt utvidgas för att man även i Finland skall kunna göra en aktiv insats på detta område.

Finland bör kraftigt motsätta sig alla planer som kan driva stormakternas kapprustning vidare, såsom t.ex. uppförandet av ett antirobotförsvarssystem då detta endast skulle driva den motsatta sidan att konstruera ett system att övervinna detta antirobotförsvarssystem och därigenom öka kapprustningen och rustningskostnaderna, utan att dock skapa större trygghet och säkerhet i världen.

Användning av atomenergi för fredliga ändamål bör stå under internationell kontroll för att hindra dess utnyttjande för militära ändamål. Endast regler med internationell bärvidd kan ge garantier för att kärnmaterial och dess framställning inte missbrukas. Den till FN anslutna internationella atomenergiorganisationen (IAEA) är idag den organisation som bäst fyller denna uppgift.

En viktig förutsättning för att FN skall kunna uppfylla

sin primära uppgift att förhindra konflikter som hotar freden är att FN har tillgång till beredskapsstyrkor, som kan sättas in med mycket kort varsel. Finland har liksom de andra skandinaviska länderna ställt en frivillig beredskapsstyrka till FN:s disposition för dessa ändamål. Denna trupp skolas på Finlands bekostnad tills den tas i bruk av FN. Finland borde dock inte längre, såsom nu är fallet, förbehålla sig rätten att dra tillbaka beredskapsstyrkorna då Finland självt anser det lämpligt.

Det är viktigt att dessa FN:s beredskapsstyrkor inte bör skolas till angreppsstyrkor. Deras uppgifter kommer ju närmast att vara polisiära. Ett särskilt gemensamt träningscentrum vore därför påkallat i Norden, där styrkorna skulle skolas enligt FN:s direktiv.

Såsom tidigare nämnts har Finland alltid i princip stött tanken på att alla mellanstatliga konflikter bör lösas på fredlig väg. Men detta förutsätter att det finns ett väl uppbyggt system enligt vilket det blir möjligt att lösa konflikter på ett tillfredsställande sätt utan att tillgripa krig. I enlighet härmed bör Finland aktivt stöda kraven på att modernisera den internationella domstolen i Haag så att dess arbetskapacitet ökas och den uppnår respekt hos alla stater. Domstolen bör ges makt att tolka FN:s grundstadga och avgöra alla mellanstatliga juridiska konflikter. Ytterligare borde ett system av regionala domstolar upprättas från vilka besvär kunde göras till den internationella domstolen. Internationella organisationer, åtminstone FN, bör beredas möjlighet att självständigt föra talan inför den internationella domstolen.

Utöver domstolar borde även andra organ upprättas för att bilägga sådana internationella tvister, vilka inte kan avgöras på juridiska grunder. Bl.a. borde möjligheterna att i större utsträckning än hittills använda sig av den permanenta skiljemannadomstolens domare utredas.

En viktig förutsättning för nedrustning samt ett bidrag till avspänningen i världen är att alla stater ges möjlighet att delta i det internationella arbetet. Likaså bör varje stat, inte minst Finland, aktivt arbeta för att genom ökad upplysning inom undervisning och massmedia åstadkomma en attitydförändring hos sina medborgare för att skapa en öppen och human inställning till olika tänkande eller till personer med annan hudfärg, av annat kön eller med en annan religion.

SU kräver

- att en allmän och total nedrustning genomförs vilken berör alla nationer, via noga kontrollerade stadier,
- att en särskild internationell organisation skapas för att kontrollera nedrustningen samt att handeln med vapen även bör underställas denna organisation,
- att Finland aktivt deltar i arbetet att lösa de problem som för närvarande hindrar en allmän och total nedrustning genom att stöda de pågående nedrustningsförhandlingarna, genom att visa beredvillighet att delta i nedrustningskonferenser om en möjlighet därtill yppas samt genom att stöda alla andra förhandlingar som kan leda till nedrustning ävensom självt ta initiativ till dylika förslag,
- att Finland aktivt arbetar för en reduktion av militära styrkor i världen och för avvecklingen av militärbaser, så att varje stat endast bibehåller så

mycket trupper som behövs för att upprätthålla inre ordning samt för internationella uppdrag i FN:s eller den internationella nedrustningsorganisationens tjänst,

- att Finland aktivt arbetar för att samtliga kärnvapenmakter måtte ansluta sig till avtalet om förbud mot prov med kärnvapen i atmosfären, på marken eller under vattnet samt för att detta avtal måtte utvidgas att omfatta även förbud mot prov med kärnvapen under jorden,
- att Finland aktivt arbetar för att hindra spridning av kärnvapen till stater som ännu inte har sådana,
- att som ett steg på vägen till nedrustning olika regioner i världen, bl.a. Norden och Centraleuropa, förklarar sig som kärnvapenfria zoner,
- att det kapital som staterna nu dirigerar till rustningsindustrin friställs och främst används till det fredsarbete en effektiv u-landshjälp innebär,
- att Finland stöder ett utvidgat nordiskt freds forskningssamarbete,
- att Finland kraftigt motsätter sig produktion av kemiska eller bakterieologiska vapen samt deras användning,
- att atomenergi endast utnyttjas för fredliga ändamål samt att en sådan verksamhet ställs under den internationella atomenergiorganisationens (IAEA) kontroll,
- att Finland förklarar att användningen av den till FN:s disposition upp-

ställda beredskapsstyrkan helt ställs under FN:s kontroll, och att Finland inte längre förbehåller sig rätten att återkalla den då Finland självt anser det lämpligt,

- att den internationella domstolens stadga moderniseras så att domstolen blir ett verkligt effektivt organ som åtnjuter respekt i hela världen,
- att internationella organisationer, åtminstone FN, får rätt att vända sig direkt till den internationella domstolen i egenskap av parter,
- att ett system av regionala domstolar inrättas att verka som första instans i internationella tvister av regional karaktär,
- att effektiva organ upprättas för att bilägga internationella tvister av huvudsakligen politisk natur,
- att Finland stöder FN som den centrala organisationen för fredens bevarande även om denna uppgift i vissa fall också kan handläggas av regionala organisationer inom ramen för FN.

U-landsproblemet

1960-talet har varit frigörelsens tid för ett stort antal främst asiatiska och afrikanska stater. Samtidigt med frigörelsen har u-landsproblemet blivit ett världsproblem. Svält, fattigdom, sjukdom och allmän underutveckling är kännetecknen för det stora flertalet av de afro-asiatiska

och latinamerikanska staterna. Deras nödsituation gör dem inte benägna att upprätthålla ett demokratiskt styrelsesätt. Vid sidan av det rent mänskliga, humanitära och rättvisa kravet på bistånd, är det därför varje lands skyldighet att stöda dessa stater, om vi vill se våra demokratiska och parlamentariska principer förverkligade i Afrika, Asien och Latinamerika.

Debatten om u-landsbiståndets berättigande, dess karaktär och storlek har blivit en 60-talets debatt. Det är numera mycket få som ifrågasätter biståndets berättigande och ingen ifrågasätter att behovet av bistånd är enormt. SU anser att de rika ländernas, och därmed också Finlands insats motiveras av bl.a., rättvisa synpunkter, humanitära, religiösa, ekonomiska och världspolitiska skäl. Världssolidariteten måste ta sig samma uttryck som solidariteten inom ett samhälle. Inom ett samhälle utjämnas de sociala och ekonomiska motsättningarna genom en systematiskt bedriven välfärdspolitik. Genom en internationell insats bör världssamhällets sämre lottade stater ges möjligheter att få igång sin sociala och ekonomiska utveckling.

Finland hör till de femton rikaste nationerna i världen och trots det använde vi endast 0,04 % (1967) av vår nationalinkomst till u-landsbistånd. Norge använde samma år 0,2 % av nationalinkomsten för samma ändamål. Danmark har i sin budget för 1967—68 upptagit 0,2 % av nationalprodukten för u-landsbiståndet och Sveriges anslag för samma tid är 0,3 % av nationalprodukten. FN:s generalförsamling har redan i början av 60-talet slagit fast u-landsbiståndets nuvarande målsättning: 1 % av de industrialiserade medlemsstaternas nationalinkomst. Av de nordiska länderna befinner sig Finland alltså längst från detta mål, medan t.ex. Frankrike överskridit gränsen.

Utvecklingssamarbete

U-landsbiståndet kan ha olika former. Det kan ges i form av kapitalöverföring för att stöda och utveckla jordbruk, industri och undervisning eller i form av experthjälp på nämnda områden. I en akut svältsituation behövs ofta livsmedelsbistånd, men det är viktigt att minnas att dylik nödvändig hjälp inte löser problem på lång sikt. Det bistånd som syftar till att bekämpa och förebygga sjukdomar och epidemier är nödvändigt, men också kunskap om barnbegränsning och familjeplanering är oundgängligt för att förhindra att befolkningsexplosionen skall få katastrofala följder. Varje sekund föds två barn till världen och man räknar med att jordens befolkningstal fördubblas under 1900-talet.

Det är ett faktum att klyftan mellan de rika industriländerna (i-länderna) och utvecklingsländerna (u-länderna) ökar för varje år. Sedan 1961 har kapitalutflödets totalsumma från i-länderna stampat på stället, trots att valutans köpvärde samtidigt försämrats. År 1964 överförde de västliga i-länderna 7,9 miljarder dollar till u-länderna, medan de östliga i-länderna stod för 1,2 miljarder dollar. Ett annat, mindre känt faktum är att siffrorna från samma år visar att mer än hälften av det kapital som strömmade till u-länderna i form av bidrag och lån, vände tillbaka till i-länderna i form av räntor och vinster.

Kapitalöverföringen från i-länderna till u-länderna kan ske dels i form av multilateralt bistånd, dvs. genom internationella organ, dels såsom bilateralt bistånd, dvs. genom överföring direkt från ett i-land till ett u-land.

U-ländernas problem kan inte lösas enbart genom punktinsatser och bilaterala projekt, trots att dessa har stor betydelse inom t.ex. utbildningens och sjukvårdens om-

råde och kan vara att föredra ur övervakningssynpunkt. Bilateral projekt kan också ha betydelse för opinionsbildningen för en positiv inställning i i-länderna till ett starkt ökat u-landsbistånd. Men med tanke på helheten bör välplanerade multilaterala projekt administrerade av FN:s biståndsorgan ha företräde. Dessa organ bör under de närmaste fem åren per år kunna disponera minst 3—4 miljarder dollar mer än nu för att de skall kunna förverkliga de planerade biståndsprojekten.

FN, Finland och u-landsbiståndet

FN:s tjugonde generalförsamling beslöt att sammanslå särskilda fonden (UNSF) och det utvidgade programmet för tekniskt bistånd (EPTA) till en administrativ enhet, som fått namnet FN:s utvecklingsprogram (UNDP). De två särskilda fonderna kvarstår dock, men UNDP är en välkommen reform med tanke på samordningen av FN:s u-landsprogram.

Inom ramen för EPTA har FN:s tekniska hjälp administrerats med tonvikt på expertverksamhet. Särskilda fonden (UNSF) tillkom 1959 och dess uppgift har varit att förbereda kapitalinvesteringar genom undersökningar av ett lands resurser och genom att grunda forsknings- och utbildningsinrättningar. Fonden är i behov av kraftigt ökade anslag från i-ländernas sida. Sverige har bidragit med stora summor till fonden, men folkpartiet och centerpartiet kräver verkliga krafttag. För att Finlands bidrag till fonden skall stå i proportion till de övriga nordiska ländernas bidrag, bör vårt anslag åtminstone femdubblas. Finland har ännu inte ens kommit in i »miljondollarklubben» (1967 0,9 milj. dollar).

Världsbanken (IBRD) domineras av de västliga industri-länderna, men dess insats för u-länderna har varit betydande trots en rätt kort amorteringstid och kommersiella räntesatser. Bankens lån är inte bundna vid ett visst givarland vid användningen, vilket är en stor fördel för mot-tagarlandet. För att skapa gynnsammare lånevillkor för u-länderna skapades 1960 internationella utvecklingsfonden (IDA) i nära anknytning till Världsbanken. Utvecklingsfonden beviljar långfristiga räntefria lån och den får sina pengar helt genom medlemsstaternas bidrag. IDA beviljar lån främst för järnvägar, vägar, kraftverk och be-vattningsprojekt. Trots att fondens ursprungliga medel redan är utlånade har t.ex. Finlands bidrag under åren 1964 till 1967 varit oförändrade. Finlands bidrag 1967 var 2,5 milj. mk, medan Sverige beviljat särskilda till-läggsanslag till fonden.

FN:s organisation för industriell utveckling (UNIDO) är ett tillskott till FN:s digra utvecklingsprogram och komp-letterar tidigare program och arbetet i fackorganen. UNIDO skall ta initiativ till och stödja regionala och in-ternationella åtgärder som syftar till en snabbare industri-alisering i hela världen. Detta skall ske bl.a. genom råd-givning och vägledning, forskning, finansierings- och ex-perthjälp. UNIDO:s forsknings- och förvaltningskostna-der täcks via FN:s ordinarie budget, men själva verksam-heten skall finansieras genom frivilliga bidrag. Då u-län-dernas framtid till en väsentlig del är beroende av en snabb industrialiseringstakt, bör Finland bidra med årli-gen höjda anslag till UNIDO. 1967 anslog Finland en-dast 161.000 mk till den nya organisationen.

De aktuella strävandena att samordna biståndsverksamhe-ten såväl på det internationella planet som på fältet bör understödjas. FN:s ekonomiska och sociala råd (ECOSOC) bör ges möjligheter att effektivt koordinera åtminstone

all den verksamhet inom FN:s ram som berör u-länderna. Antalet lokala representanter för FN:s biståndsorgan (t.ex. för UNSF) bör utökas. FN:s regionala ekonomiska kommissioner kan användas för att samordna u-landsinsatsen, såväl FN:s, som de bilaterala projekten och de privata organisationernas aktioner.

Kommittéen för utvecklingsbistånd (DAC) inom OECD utför ett viktigt samordningsarbete. Den koordinerar medlemsländernas bistånd, arrangerar informationsutbyte och diskuterar principiella frågor inom u-landsbiståndet. Finland bör ansluta sig till OECD bl.a. för att effektivt kunna delta i DAC:s arbete.

Familjeplanering

Befolkningsexplosionen är ett faktum. Medicinsk forskning om u-ländernas folksjukdomar, bättre sjukvård och hygien, fler läkare och bättre läkemedelsdistribution är självklara krav för u-ländernas del. Men samtidigt som detta krav uppfylls, ökas födelsesiffrorna och dödssiffrorna sjunker. Befolkningsökningen i u-länderna blir ett första rangens problem, då den bromsar upp samhällsutvecklingen.

Familjeplanering i stor skala är därför nödvändig. I många u-länder stöter detta dock på motstånd av religiösa eller traditionella skäl. Också bland i-länderna förekommer av samma skäl motstånd mot bistånd i form av familjeplanering, t.ex. hos de katolska länderna. De nordiska länderna kan i denna livsviktiga fråga spela en central roll genom att ta initiativ till familjeplaneringsprojekt och arrangera utbildning av familjeplaneringsexperter för u-länderna. Också forskning för att få fram nya medel för födelsekontroll i stor skala är nödvändig. Finland bör vid

utformningen av sina bilaterala biståndsprojekt ta upp familjeplaneringen.

Världssvälten

Medan många industrialiserade länder har problem med jordbrukets överskottsproduktion, har den akuta svälten tilltagit i t.ex. Indien. En jämnare fördelning och en stadigare ökning av jordens mattillgångar förutsätter förbättrad distribution och lagring samt ökad forskning. Katastroflager bör upprättas för att kunna användas i krissituationer. En intensiv forskning för att få fram nya råvarukällor för matproduktion bör igångsättas också i Finland. Investeringar i u-ländernas jordbruk och fiske är en absolut nödvändig förutsättning för en lösning av näringsproblemet och utgör också en förutsättning för all utveckling.

U-landsstyrkor

President Kennedy startade den amerikanska fredskåren (Peace Corps), vars uppgift är att förse u-länderna med yrkeskunnig arbetskraft för att lösa de praktiska utvecklingsproblemen på det lokala planet. Fredskårer eller u-landsstyrkor har numera skapats i ett 30-tal länder och de sänder ut tiotusentals ungdomar med bl.a. teknisk, sjukvårds- eller lärarutbildning för att få igång utvecklingens hjul i byarna och i städernas slumkvarter. U-landsstyrkorna fyller ett centralt behov, de är relativt billiga i drift och de ger möjlighet för ungdomar att lära känna u-landsproblemen på nära håll.

Norge, Sverige och Danmark hör till de länder som har egna u-landsstyrkor. Finland har i princip beslutat om en

20-mannagrupp, men för att åstadkomma en fortgående och utvidgad verksamhet på detta område, behövs det årliga anslag i statsbudgeten för värvning, utbildning och fältverksamhet.

Då Finland nu står i beråd att grunda en egen u-landsstyrka, är det väsentligt att en nordisk samordning snabbt fås till stånd. SU anser att det innebär slöseri med resurserna att t.ex. utbildningen och fältadministrationen sköts av fyra olika organ, då arbetsuppgifterna och verksamhetsområdet oftast är desamma. SU kräver att regeringarna förverkligar Nordiska Rådets rekommendation om samarbete och utreder möjligheterna att sammanslå de danska, norska, svenska och finländska u-landsstyrkorna.

Samordningen av fredskårsarbetet sker på det internationella fredskårssekreteriatet i Washington. SU anser att målet bör vara att de nationella och privata u-landsstyrkorna underställs FN-organen.

Expertbistånd

Att sända experter till u-länderna är en viktig biståndsform. Finland har goda möjligheter att ställa experter till u-ländernas förfogande. 1966 deltog endast 32 finländare i den fältverksamhet FN:s tekniska biståndsorgan bedriver. De skandinaviska länderna bidrog med mellan 128 till 199 experter var. Finland bör sträva till att erbjuda FN-organen ett betydligt större antal experter för att administrera de multilaterala projekten. Varje månad lediganslår FN ungefär 500 expertsjänster. De krav som ställs på experterna är två: goda yrkeskunskaper och språkkunskap.

Expertbistånd utgör också en viktig del i de bilaterala projekten. Finland har ingått bilaterala samarbetsöverenskommelser med Peru, Tunisien, Turkiet och Iran. När utrikesministeriets byrå för internationellt utvecklingsbistånd 1966 sökte 4 skogsexperter för Tunisien, kom det in 50 ansökningar. Det finländska expertbiståndet bör inriktas på de områden inom vilka Finland kan göra en stark insats.

SU anser

- att industriländerna bör öka sitt u-landsbistånd till att omfatta minst 1 % av sin nationalinkomst
- att välplanerade multilaterala u-landsprojekt administrerade av FN:s biståndsorgan är att föredra framom bilaterala projekt
- att industriländerna bör öka sin kapitalöverföring till u-länderna främst genom UNDP (FN:s utvecklingsprogram) och IDA (internationella utvecklingsfonden)
- att samordningen av u-landsinsatserna bör fortsätta och att FN:s regionala ekonomiska kommissioner bör handha koordineringsfrågor
- att religiösa och andra fördomar inte bör stå i vägen för effektiv familjeplanering i u-länderna
- att forskning, förbättrad distribution och katastroflager bör åstadskommas för att motverka världssvälten
- att u-landsstyorkornas arbete bör samordnas av FN-organen

- att finländska experter bör göra en starkt ökad insats i FN:s tekniska expertbistånd
- att Finland inom ramen för våra bilaterala projekt sänder ut fler experter

SU kräver

- att Finland kraftigt ökar sitt u-landsbistånd, speciellt med hänsyn till att det nu utgör endast 0,04 % av vår nationalinkomst
- att Finlands regering och riksdag deklarerar att 1 % av nationalinkomsten utgör 1960-talets målsättning för det finländska u-landsbiståndet
- att huvuddelen av det finländska biståndet går till multilaterala projekt som administreras av FN-organen
- att Finland i nästa års budget bör överskrida miljondollarstrecket och mångdubbla sitt anslag till FN:s utvecklingsprogram (UNDP)
- att Finlands bidrag till internationella utvecklingsfonden (IDA) kontinuerligt ökas
- att Finland beaktar betydelsen av FN:s organisation för industriell utveckling (UNIDO) och aktivt bidrar till dess arbete
- att Finland deltar i det arbete som utförs av kommittén för utvecklingsbistånd (DAC) inom OECD
- att de nordiska u-landsstyrkornas in-

sats samordnas och en utredning om sammanslagning verkställs

- att den finländska u-landsstyrkan utökas årligen
- att Finland beaktar familjeplaneringens betydelse i sin bilaterala biståndsverksamhet, inleder forskning om familjeplanering och utbildning av familjeplaneringsexperter för u-länderna
- att näringsteknologisk forskning med tanke på u-ländernas försörjningsproblem inleds också i Finland

Världsekonomi

Internationell planering

Alla stater borde arbeta för och utnyttja de möjligheter till internationell planering FN och dess fackorgan erbjuder. Planeringen skulle omfatta ekonomiska, sociala, kulturella och befolkningspolitiska frågor och ge riktlinjer för de enskilda staternas och regionernas interna planering.

FN-organen bör erhålla tillräckliga ekonomiska och personella resurser för denna verksamhet. Medlemsstaterna kan åstadkomma detta bl.a. genom att köpa de obligationer IDA emitterar samt genom att friställa experter för tjänstgöring inom FN. Också Finland bör inse sina förpliktelser härvidlag. Bristen på disponibelt kapital är speciellt svår, ja skriande, i u-länderna. En mycket viktig del av den internationella planeringen är att skapa en

rationell, väl avvägd plan för kapitaldistribution där angelägenhetsordningen ur helhetssynpunkt är beaktad. Det är viktigt att lånemöjligheterna utökas och breddas att omfatta även sådana projekt, som inte tidigare accepterats som lånegrund.

Stabila råvarupriser

U-ländernas ekonomi vilar i mycket stor utsträckning på en relativt ensidig råvaruproduktion. Ett u-land kanske bara producerar en enda råvara. Fluktuationer i världsmarknadens råvarupriser kan få katastrofala följder för enskilda stater. Genom långtidsöverenskommelser skulle en sådan utveckling motverkas och producenterna skulle få en säkrare grund att bygga vidare på. Det är nämligen angeläget att u-ländernas produktion blir mångsidigare. Förädling av råvaran borde äga rum inom landet eller handelsområdet. Likaså borde en strukturrationalisering äga rum för att förbättra kvaliteten, öka avkastningen, underlätta odlingen etc. Långtidsöverenskommelserna kunde med fördel kombineras med odlingsplaner och odlingskontrakt.

Tullsänkningar och handelsfrihet

Det positiva slutresultatet av de utdragna förhandlingarna i samband med Kennedy-ronden bör stimulera till fortsatta ansträngningar. Kennedy-ronden löste dock inte u-ländernas handelsproblem. Med en total handelsfrihet som mål bör alla tillbudsstående förhandlingsorgan användas för att nå nya överenskommelser om ytterligare tullsänkningar och avskaffande av motsvarande tariffer. Finland har skäl att aktivt stöda GATT, som arbetar för avskaffande av tullar på alla varor. Olika medel kan till-

gripas för att motarbeta de negativa verkningar tull-sänkningar kan ha t.ex. genom förbindelser om ökad import.

De regionala ekonomiska gruppbildningarna kan accepteras som ett led i strävandena mot större frihandelsområden. U-länderna skall kunna vinna inträde som associerade medlemmar i dessa block. Mot utomstående stater bör inte höga tullmurar resas, vilket skulle hämma en vidare utveckling av handelsfriheten.

Livsmedelsbristen

En akut livsmedelsbrist hotar världens befolkning. I första hand drabbas de minst utvecklade länderna och de unga staterna med föga differentierat näringsliv. Stora gemensamma ansträngningar krävs för att hotet skall kunna avvärjas. Jorden äger stora livsmedelsreserver bara de rätt kan tas till vara. Jordbruket kan rationaliseras till ökad produktivitet — på en del håll i världen bedrivs det fortfarande med uråldriga metoder och redskap. Genom bristfälliga lagringsmetoder förfars en stor del av jordbruksprodukterna. Haven innehåller ännu stora kvantiteter fisk som genom rätta fångstmetoder, rätt konservering och rätt lagring kan ge ett betydande tillskott av livsmedel. De svenska rönen beträffande utvinning av proteinmjöl ur fisk är här en viktig upptäckt. Överhuvud gäller det att lära u-ländernas befolkning att lagra och distribuera livsmedel på ett rationellt sätt.

U-landsbistånd i stället för rustning

SU utgår ifrån att nedrustningsförhandlingarna skall leda till en överenskommelse om gradvis och kontrollerad

nedrustning och avveckling av de enskilda staternas militära organisationer. Det kapital som härvid frigörs bör i främsta rummet dirigeras som bistånd till u-länderna — också det kan betraktas som säkerhetspolitik och fredsbevarande verksamhet.

De kostsamma rymdprogrammen borde samordnas för undvikande av onödiga dubbleringar. Den internationella planeringen bör noga väga angelägenhetsordningen. Astronomiska summor borde inte offras på universums utforskande så länge 2/3 av jordens befolkning svälter.

Internationella garantier för u-landsföretag

Genom internationella konventioner beaktade i de enskilda staternas lagstiftning kunde överstatliga garantier ges företag vilka är villiga att etablera dotterbolag eller filialer i ett u-land. De bör ha möjlighet till en skälig vinst och kunna räkna med skälig ersättning på grundinvesteringen vid en eventuell nationalisering. Återinvestering i företaget bör ske. Olika sätt kan användas för att landet skall kunna ersätta det investerade kapitalet och småningom överta företaget, t.ex. betalning genom arbete och färdiga produkter.

Exportkrediter med statlig garanti

Kapitalbristen gör det svårt för u-länderna att köpa de oundgängliga maskiner, redskap och instrument etc. som de behöver för sin fortsatta utveckling. Å andra sidan har u-ländernas affärsföretag och fabriker svårt att utan garantier bevilja långvariga krediter. Staten borde träda till och ge erforderliga garantier. Vi ökar vår export och

tryggar vår sysselsättning. U-länderna får ett oumbärligt bistånd till framåtskridande. Av valutapolitiska skäl kan restriktioner förekomma mot kapitalexport till u-länderna. Sådana restriktioner bör dock inte införas, av skäl som ovan framförts.

Ökad handelsrepresentation

Goda erfarenheter har vunnits av de fåtal finländska handelssekreterartjänster som inrättats utomlands. Det vore av vikt att antalet kraftigt utökas speciellt i u-länderna. Där finns de största framtida marknaderna men samtidigt de bristfälligaste kontakterna. En grundläggande förutsättning för att insatsen skall bli effektiv är att handelssekreteraren stannar länge och inte omedelbart lämnar sin post, då en efterträdare utsetts.

SU anser

- att regionala ekonomiska gruppbildningar kan accepteras som ett led i strävandena mot en total handelsfrihet
- att de nationella rymdprogrammen bör samordnas för att inbespara investeringskapital
- att omotiverade restriktioner mot kapitalexport till u-länderna inte skall förekomma.

SU kräver

- en internationell planering i FN:s regi om ekonomiska, sociala, kultu-

rella och befolkningspolitiska frågor vilken skulle ge riktlinjer för de enskilda och regionernas interna planering

- att Finland deltar i finansieringen av denna planering samt ställer experter till FN:s förfogande på sin bekostnad
- stabilare råvarupriser med hjälp av långtidsöverenskommelser
- fortsatta ansträngningar för att nå en global handelsfrihet
- kraftiga ansträngningar för att lindra världssvälten.
- att det frigjorda rustningskapitalet dirigeras till u-landsbistånd
- internationella garantier för företag som är redo att starta produktion i u-länderna
- statliga garantier för företagens krediter till u-länderna
- att flere handelssekreterartjänster inrättas, främst i u-länderna.

Konflikthärdar

Vi lever i en värld där många konflikthärdar ständigt hotar freden och där de demokratiska rättigheterna brutalt sätts åsido. Våra ställningstaganden till dessa frågor är inte betydelselösa genom att den internationella opinionen får allt större betydelse och påverkningsmöjligheterna särskilt inom ett stort antal internationella organisationer är avsevärda. Finland bör i alla krissituationer sträva till en sådan lösning att de berörda parterna erhåller samma rättigheter som vi anser självklara: Mänskliga rättigheter för medborgarna, ett demokratiskt styrelsesätt och nationell självbestämmanderätt.

Sydostasien

Kriget i Vietnam har blivit 60-talets allvarligaste konflikt. Den är särskilt allvarlig genom att den så tydligt är en konflikt av ett slag som lätt kan upprepas varhelst i världen där två stora ideologier möts.

Ett villkor att få slut på krigshandlingarna är att USA:s bombningar upphör, att FNL:s terrorhandlingar stoppas och att parterna går med på förhandlingar utan förhandsvillkor. De krigförande parterna måste förhindras att utvidga kriget till Thailand, Kambodja och Laos. Parterna bör genom kraftig påtryckning fås att avstå från napalm och andra kemiska samt biologiska vapen samt från att terrorisera civilbefolkningen.

Vietnamkriget är resultatet av en allvarlig felbedömning i amerikansk utrikespolitik. USA:s så kallade kamp för demokratin i Vietnam är både på kort och lång sikt ägnad att skada det anseende demokratin som styrelseform åtnjuter i stora delar av världen. Världsopinionen vänder sig mot USA:s intervention och därför gör USA just nu demokratin en björntjänst genom den form USA valt att försvara den. Det positiva i den amerikanska frihetstraditionen och den demokratiska idealism som präglar amerikanska ställningstaganden i många internationella frågor löper nu risken att inte mera bli tagna på allvar i stora delar av världen.

USA har enligt SU:s mening gjort ett klart avsteg från de principer som reglerar relationerna mellan småstater och stormakter i dagens värld. Interventionen i Vietnam är ett klart erkännande av ett utrikespolitiskt misslyckande. Stormakten USA har inte kunnat bevaka sina ur maktbalansens synpunkt legitima intressen i Sydostasien med fredliga medel. Att en stormakt tvingas använda sin

vapenmakt mot ett litet lands befolkning är en bankruttförklaring för dess utrikespolitik (jämför Ungern och Dominikanska republiken).

Enligt FN:s grundstadga är det inte tillåtet att i internationella förhållanden använda våld genom att kränka en annan stats territoriella integritet eller politiska oberoende. Finland har i sin utrikespolitik ofta upprepat kravet på att mellanstatliga tvister bör biläggas på fredlig väg och aktivt tagit ställning mot krig och krigshandlingar. Då en stormakts krigsmaskinerier sätts in i den skala som förekommer i Vietnam kommer civilbefolkningen att få sitta emellan. På rent moraliska grunder kan SU inte godkänna formerna för USA:s intervention i Vietnam.

Cypern

På Cypern utbröt på 1950-talet allt häftigare strider mellan de grekiska och turkiska folkgrupperna. År 1964 skickades FN-styrkor till ön. Dessa styrkor har rätt effektivt gjort slut på oroligheterna men tillståndet kan fortfarande närmast betecknas som väpnad fred.

De FN-stater som har bidragit till fredsstyrkan på Cypern bör hålla kvar styrkorna tills en bestående lösning kan uppnås på ön. De grekiska och turkiska folkgruppernas ställning bör tryggas genom en grundlag som respekteras av alla parter. Greklands och Turkiets inblandning i det självständiga Cypernas angelägenheter bör upphöra.

Israel och arabländerna

Den självständiga israeliska staten uppstod år 1948 efter strider som i större eller mindre skala pågick redan un-

der andra världskriget. Bildandet av staten Israel gjorde dock inte slut på konflikterna mellan israeler och araber och år 1956 utbröt krig i full skala mellan Israel och Egypten, den sk. Suezkrisen. Tvisten bilades med FN:s hjälp. Arabernas »krossa Israel»-politik ger upphov till ett växande krigshot i Mellersta Östern och måste därför fördömas. Parterna bör göra allt för att undvika handlingar som kan öka spänningen och i stället genom förhandlingar lösa den långvariga krissituationen. De svåra förhållandena i flyktinglägren bör inte användas som propagandavapen. I stället bör man ärligt sträva efter att bereda möjligheter till normal existens för flyktingarna. Det är förståeligt att bitterheten är stor bland de araber (de så kallade palestinska flyktingarna) som berövats gård och grund av de under 1900-talet inflyttade judarna. Israel bör förmås att bereda plats för åtminstone en del av dem. Möjligheter till politiska, kulturella och andra kontakter mellan israeler och araber bör erbjudas dem på neutral mark. Territoriella erövringar kan inte erbjuda någon bas för en stabilisering av situationen. Israel bör garanteras fri sjöfart i Akabaviken och genom Suezkanalen.

Kurderna

Kurderna utgör en etnisk minoritet i tre länder i Mellersta Östern: Irak, Iran och Turkiet. Iraks armé har under nästan hela 60-talet fört ett utrotningskrig mot de c. 2 miljoner kurder som lever i irakiska Kurdistan. Utrotningskriget kan betecknas som folkmord, enligt definitionen i FN-konventionen mot folkmord av år 1948.

Kurderna bör genom autonomi ges möjlighet till fortsatt existens som folkgrupp. Denna autonomi bör erkännas i Iraks och Syriens grundlagar och kurderna bör

få internationella garantier för sin trygghet. SU efterlyser humanitär hjälp av t.ex. Finlands Röda Kors till det krigshärjade irakiska Kurdistan.

Afrika

Allt sedan nationalistpartiet 1948 kom till makten i Sydafrika, har ett samhälle vilket helt bygger på rasdiskriminering systematiskt byggts upp. Sydafrika är den enda stat i världen vars grundlagar på basen av hudfärgen förvägrar majoriteten av landets medborgare mänskliga och demokratiska rättigheter. 3 miljoner europeer utövar den politiska makten och förtrycker 15 miljoner afrikaner och färgade.

SU anser att FN bör göra sitt yttersta för att eliminera denna omänskliga rasdiktatur, speciellt då den kan anses utgöra ett hot mot freden i södra Afrika. FN:s medlemsstater bör ställa sig solidariska med generalförsamlingens beslut om ekonomiska sanktioner och säkerhetsrådet bör överväga obligatoriska sanktioner om Sydafrika framhärdar. Säkerhetsrådets beslut om ett stopp för vapenexporten till Sydafrika bör respekteras av alla stater.

Sydafrika har utsträckt sin *apartheid*-politik också till Sydvästafrika. FN:s generalförsamling har upphävt Sydafrikas mandat över landet redan 1966 och det har därför teoretiskt övergått i FN:s förvaltning. Detta beslut bör också i praktiken förverkligas och Sydvästafrika få sin självständighet i en snar framtid. SU kräver att Finlands regering noggrant följer med utvecklingen i Sydvästafrika och vid behov erbjuder FN sina tjänster vid lösningen av problemet. Detta bör ske också med tanke på den finländska missions-, utbildnings- och sjukvårdsverksamhetens framtid i landet.

Zimbabwe

Rhodesia bör bli en självständig stat med demokratiskt styrelsesätt grundat på allmän rösträtt (den vita rebellregimen förvägrar i detta nu ca 6 miljoner afrikaner all möjlighet till medbestämmanderätt). För att nå detta mål bör de av FN:s säkerhetsråd fastställda ekonomiska sanktionerna såsom bindande följas av samtliga FN:s medlemsstater. Om dessa sanktioner inte visar sig effektiva bör säkerhetsrådet tillgripa ytterligare åtgärder för att säkra de medborgerliga rättigheterna för alla rhodesier.

Det efterblivna portugisiska kolonialväldet i Afrika, främst bestående av Angola och Mocambique, är dömt till en snar undergång. Om inte världssopinionen får Portugal att inse nödvändigheten av en snabb avkolonialiseringspolitik är nya blodiga revolter oundvikliga.

Europa

Relationerna mellan den Tyska Demokratiska Republiken och den Tyska Förbundsrepubliken bör normaliseras. Hallstein-doktrinen (som bl.a. innebär att den Tyska Förbundsrepubliken är den enda representativa tyska staten) har tjänat ut sin tid. De västtyska kraven på områden öster om Oder-Neisselinjen bör uppges.

De fascistiska diktaturerna i Spanien och Portugal samt militärregimen i Grekland framstår som främmande samarbetspartners i ett demokratiskt Europa. Inom ramen för alla samarbetsorganisationer bör kraftig påtryckning utövas för att åstadkomma en demokratisering i dessa länder.

Latinamerika

USA:s ensidiga dominans av det latinamerikanska näringslivet bör minskas, ty bl.a. på grund av det stora kapitalutflödet bromsar den idag framåtskridandet i hela Latinamerika.

Latinamerika står idag för den procentuellt starkaste befolkningsökningen i världen och kontinentens redan skrämmande stora analfabetism tilltar. Detta faktum kombinerat med den ekonomiska underutvecklingen gör kontinenten till en grogrund för revolutionära rörelser.

Internationella biståndsorgan (i vilka USA har möjlighet till en avgörande insats) bör kraftigt utvidga sitt arbete för ökad hjälp till självhjälp. Radikala progressiva reformer (t.ex. jordreformer) bör stödas och möjligheter beredast för de latinamerikanska länderna att skapa sig demokratiska styrelseformer.

Frihet — Fred

Endast en minoritet av jordens befolkning har förmånen att få leva i länder där de grundläggande mänskliga fri- och rättigheterna respekteras. Mot ofrihet och förtryck måste vi reagera, var de än förekommer — i kommunistiska eller fascistiska diktaturer, i koloniala områden eller i stater, som nyligen vunnit sin självständighet. Kampen mot diktaturen är en moralisk plikt. Den bör dock inte föras med medel som hotar världsfreden och som kan leda till att världen drabbas av ett kärnvapenkrig.

Förkortningslista över internationella organisationer och organ

UN	United Nations FN, Förenta Nationerna
ECOSOC	Economic and Social Council Ekonomiska och sociala Rådet. New York
ECE	Economic Commission for Europe Ekonomiska kommissionen för Europa. Genève
ECAFE	Economic Commission for Asia and the Far East Ekonomiska kommissionen för Asien och Fjärran Östern. Bangkok
ECLA	Economic Commission for Latin America Ekonomiska kommissionen för Latin- amerika. Santiago de Chile
ECA	Economic Commission for Africa Ekonomiska kommissionen för Afrika. Addis Abeba
EPTA	Expanded Program for Technical Assist- ance Utvidgat program för tekniskt bistånd
FAO	Food and Agriculture Organization Livsmedels- och jordbruksorganisationen. Rom
IAEA	International Atomic Energy Agency Internationella atomenergiorganet. Wien
IBRD	International Bank for Reconstruction and Development Internationella utvecklingsbanken (världs- banken). Washington
ICAO	International Civil Aviation Organization Internationella civila luftfartsorganisatio- nen. Montréal
IDA	International Development Association Internationella utvecklingsfonden. Washington
IFC	International Finance Corporation Internationella finanseringsbolaget. Washington
ILO	International Labour Organization Internationella arbetsorganisationen. Genève

IMCO	Inter-Governmental Maritime Consultative Organization Internationella rådgivande sjöfartsorganisationen. London
IMF	International Monetary Fund Internationella valutafonden. Washington
IRO	International Refugee Organization Internationella flyktingsorganisationen
ISMUN	International Student Movement for the UN Internationella studentorganisationen för FN. Genève
ITO	International Trade Organization Internationella handelsorganisationen
SF	UN Special Fund Särskilda fonden
UNCTAD	UN Conference on Trade and Development FN:s handels- och utvecklingskonferens. Genève
UNESCO	UN Educational Scientific and Cultural Organization FN:s organisation för undervisning, vetenskap och kultur. Paris
UNHCR	UN High commissioner for Refugees FN:s överkommissarie för flyktingar. Genève
UNEF	UN Emergency Forces FN-trupper för krislägen
UNICEF	UN Childrens Fund FN:s barnfond. New York
UNDP	UN Development Program FN:s utvecklingsprogram
UNIDO	UN Industrial Development Organization FN:s organ för industriell utveckling. Wien
UNREF	UN Refugee Fund FN:s flyktingsfond
UPU	Universal Post Union Världspostföreningen. Bern
UNRWA	UN Relief and Works Agency FN:s hjälporgan för Palestinaflyktingar
WFP	World Food Program Internationella livsmedelsfonden

WHO	World Health Organization Världshälsoorganisationen. Genève
WMO	World Meteorological Organization Meteorologiska världsorganisationen. Genève
The International Court of Justice	Internationella domstolen. Haag
BENELUX	Belgien—Nederländerna—Luxemburg, tullunion, Bryssel
CE	Council of Europe Europarådet. Strasbourg
CENTO	Central Treaty Organization Bagdadpakten. Ankara
CERN	European Organization for Nuclear Research Europeiska kärnforskningsorganisationen. Genève
COMECON	Council for Mutual Economic Assistance (KOMEKON, CMEA, SEV) Rådet för ömsesidigt ekonomiskt bistånd. Moskva
DAC	Development Assistance Committee OECD:s kommitté för u-landsbistånd.
ECSC	European Coal and Steel Community Europeiska kol- och stålunionen. Luxemburg
EFTA	European Free Trade Association Europeiska frihandelsområdet. Genève
EEC	European Economic Community Europeiska ekonomiska gemenskapen. Bryssel
EURATOM	Atomic Energy Community Europeiska atomunionen. Strasbourg
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade Allmänna fördraget om tullar och utrikeshandel. Genève
LAFTA	Latin American Free Trade Association (ALALC) Latinamerikanska frihandelsområdet. Montevideo
NATO	North Atlantic Treaty Organization Atlantpakten. Bryssel

NGO	Non-governmental Organizations Icke statliga organisationer
OAS	Organization of American States Interamerikanska organisationen. Washington
OAU	Organization of African Unity Afrikanska enhetsorganisationen. Addis Abeba
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development. Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling. Paris
SEATO	South East Asia Treaty Organization Sydöstasiatiska försvarsorganisationen. Bangkok
WFTU	World Federation of Trade Unions Fackföreningarnas världsfederation. Prag
FFI	International Confederation of Free Trade Unions Fria fackföreningsinternationalen. Bryssel
WAY	World Assembly of Youth Ungdomens världssamling. Bryssel
WFDY	World Federation of Democratic Youth Världsfederationen för demokratisk ung- dom. Budapest
ISC	International Student Conference Internationella studentkonferensen. Leiden
IUS	International Union of Students Internationella studentunionen. Prag
WUS	World University Service Studenternas biståndsorgan. Genève

SVENSK UNGDOM — Svenska folkpartiets
ungdomsorganisation r.f.

Ordförande: Pär Stenbäck Tölögatan 36 B 29
Helsingfors 26 Tel. 90-495 131

Centralkansli: Bulevarden 7 A Helsingfors 12
Tel. 90-648 976 9.00—16.00 lördag 9.00—13.00.

Förbundssekreterare: Anna-Lisa Segerstam
Tel. 90-648 974

Ombudsman för Nyland: Sture Sveholm
Tel. 90-648 976

Ombudsman för Helsingfors: Clara Wickström
På centralkansliet onsdag 18.00—20.00,
fredag 18.00—19.00.

Vasakansliet: Vasaesplanaden 18 Vasa
Tel. 961-11 974

Ombudsman för Österbotten: Henrik Svarfvar

Åbokansliet: Västra Strandgatan 9 Åbo
Tel. 921-18 186.

Ombudsman för Åboland: Guy Lindroos

Svensk Ungdom

Svenska folkpartiets
ungdomsorganisation r.f.

